

نقطة زوجہ واقارب ومسائل پیرامون آن

بلک امدالی

وکیل پایه یک دادگستری

زهرا جوشانی

وکیل پایه یک دادگستری و کارشناس رسمی دادگستری

انتشارات جنگل

سرشناسه	: ابدالی، بابک، ۱۳۴۹-
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور	: نفقه زوج و اقارب و مسائل پیرامون آن/ بابک ابدالی، زهرا جوشقانی
مشخصات نشر	: تهران: جنگل، جاودانه، ۱۳۹۲
مشخصات ظاهری	: ۷۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۶-۰۸۰-۴
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: نفقه
موضوع	: نفقه - - ایران
موضوع	: حقوق خانواده - - ایران
شناسه افزوده	: جوشقانی، زهرا، ۱۳۵۲-
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۲ ن ۹ ج ۱۹۲/ KMHF۴
رده‌بندی دیوپی	: ۳۴۶/۵۵۰۱۶۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۲۵۲۷۶۵

انتشارات
جنگل

عنوان کتاب: نفقه زوج و اقارب و مسائل پیرامون آن
گردآورندگان: بابک ابدالی، زهرا جوشقانی
ناشر: انتشارات جنگل، جاودانه
ناظر فنی: امین لشکری
نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۲
قطع و تیراژ: رقعی، ۱۰۰۰ نسخه
قیمت: ۲۰۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۶-۰۸۰-۴

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۶۱۱۵-۹-۶۶۴۸۲۸۳۰
[http:// www.junglepub.org](http://www.junglepub.org)
 email:// Info@junglepub.org ۰۳۱۱-۳۲۰۵۰۶۷-۳۲۰۳۸۰۰-۹

«حق چاپ برای ناشر محفوظ است»

مقدمه

به عنایت خداوند سبحان؛ اینجانب زهرا جوشقانی وکیل پایه یک و کارشناس رسمی دادگستری (تعیین نفقه) با انگیزه خدمت به جامعه حقوقی کشور و اعتلای عدالت اقدام به چاپ و انتشار آثار اساتید و حقوقدانان صاحب نام کشور که در ارتباط به مسائل شرعی و قانونی نفقه بوده است نمودم. در نگارش این کتاب سعی شده که اندیشه حقوقی و قضائی قضات محترم مورد استفاده قرار گیرد و با ذکر آراء وحدت رویه و نظریه مشورتی اداره حقوقی قوه قضائیه و فتاوی معتبر اسلامی؛ جنبه کاربردی موضوعات، ملموس و به خوبی قابل فهم باشد.

پراکندگی آراء و اهمیت موضوع نفقه، مهمترین دلیل بنده جهت چاپ این کتاب بوده که در این راستا حداقل کمکی به همکاران و قضات محترم بوده باشد.

بدیهی است چنانچه در این راه موفقیتی حاصل شده به لحاظ مساعدت و همکاری همسر آقای بابک ابدالی وکیل دادگستری بوده که به یاری اینجانب همت گماشته است. در خاتمه ضمن پذیرش مسئولیت تمامی نقایص و کاستی‌های این نوشتار، قضاوت درباره آن را به خوانندگان ارجمند واگذار می‌کنم و تمامی آنها را به دیده سپاس و منت می‌نگرم.

زهرا جوشقانی

بهار ۱۳۹۲

فهرست مطالب

بخش اول - نفقه زوجه ۱-۳۶

۱- ۲- تعریف نفقه

۳- ۴- ۵- آیا هزینه‌های بیماری‌های صعب‌العلاج و عمل جراحی و مخارج زایمان جزء نفقه می‌باشند؟

۶- اگر پدر زوجه به علت عدم دسترسی به زوج مخارج زایمان را پرداخت نماید آیا حق مطالبه مخارج پرداختی را دارد؟

۷- ۸- ۹- منزلی که زوج برای زندگی مشترک تهیه می‌نماید باید دارای کدام خصوصیات و اوصاف باشد؟

۱۰- در صورت خودداری زوج از تهیه منزل مسکونی آیا زوجه حق مطالبه اجاره‌بها و رهن پرداختی به موجر را دارد؟

۱۱- اگر زوج منزل مسکونی تهیه نموده ولی زوجه از حق حبس استفاده نماید؛ هزینه مسکن از نفقه زوجه کسر می‌گردد؟

۱۲- مادر می‌تواند برای شیردهی طفل وجهی به عنوان نفقه از پدر مطالبه نماید؟

۱۳- اگر زوجه به علت انجام واجبات شرعی مسافرت نماید می‌تواند مخارج سفر را از زوج مطالبه نماید؟

۱۴- آیا نفقه جزء احوال شخصیه است؟

۱۵- نفقه زوجه به عنوان دیون ممتاز تلقی می‌گردد؟

۱۶- اگر زوج بیماری خطرناک داشته باشد؛ زوجه می‌تواند مسکن مجزا درخواست نماید؟

۱۷- ۱۸- نحوه تعیین نفقه آینده‌ی زوج و اقارب.

۱۹- نفقه معوقه‌ی زوجه قابل تقسیط نمی‌باشد.

۲۰- ۲۱- آیا نفقه با عقد واجب می‌گردد یا تمکین شرط وجوب نفقه است؟

۲۲- معیار تعیین نفقه

۲۲-۲۴- در صورتیکه زوجین در منزل مشترک زندگی نمایند اصل بر پرداخت نفقه است.

۲۵- چه اشخاصی بر دریافت نفقه مقدم هستند؟

۲۶- دعوی تعدیل و افزایش نفقه شامل اعتبار امر مختومه بها نمی‌گردد.

۲۷-۲۸- در صورتیکه در قباله ازدواج برای نفقه مبلغ معینی تعیین شده باشد آیا زوجه می‌تواند درخواست افزایش آن را مطرح نماید؟

۲۹-۳۰- آیا صدور اجرائیه در احکام تمکین (برای اثبات نشوز) و نفقه (برای درخواست طلاق) لازم است؟

۳۱-۳۲- آیا زن مالک نفقه می‌شود؟

۳۳- نفقه زوجه جزء دیون بوده و به ورثه منتقل می‌گردد.

۳۴- موضوع ماده ۵۳ قانون حمایت خانواده صرفاً نفقه آینده می‌باشد.

۳۵- زندانی بودن زوجه فورس‌ماژور بوده و لذا حق مطالبه نفقه ساقط نمی‌گردد.

۳۶-۳۷- نحوه و میزان پرداخت نفقه در ازدواج موقت تابع شروط بوده و ارتباطی به مقررات نفقه نخواهد داشت.

۳۸-۳۹- اگر مدت ازدواج موقت طولانی باشد اصل بر پرداخت نفقه است.

۴۰- شرط پرداخت نفقه در ازدواج موقت موجب الزام زوجه به تمکین نخواهد بود.

۴۱- در صورتیکه نفقه به صورت مستمری و برای آینده مقرر شده باشد صدور یک اجرائیه کافی است.

۴۲- زن باردار در ازدواج موقت حق مطالبه نفقه نخواهد داشت.

۴۳- اگر زوج نفقه مورد تعهد را در ازدواج موقت پرداخت ننماید زوجه می‌تواند دعوی الزام زوج به بذل مدت را مطرح کند؟

۴۴-۴۵-۴۶-۴۷-۴۸- اسقاط حق مطالبه نفقه اقارب یا زوجه

۴۹- اسقاط حق مطالبه نفقه برای مدت معین

۵۰-۵۱-۵۲- اگر زوج در زمان صدور حکم طلاق تعهد به پرداخت نفقه فرزندان

نموده باشد؛ مادر حق مطالبه نفقه فرزندان را خواهد داشت؟

- ۵۳- اگر زوج تعهد به پرداخت نفقه معین در قباله ازدواج نموده باشد زوجه حق افزایش آن را خواهد داشت؟
- ۵۴- ضمانت نفقه آینده صحیح است؟
- ۵۵- ۵۶- منظور از نفقه در ماده ۱۱۲۹ قانون مدنی نفقه آینده است یا گذشته؟
- ۵۷- اگر زوجه علم به عدم تمکن مالی و فقر زوج داشته باشد حق درخواست طلاق موضوع ماده ۱۱۲۹ قانون مدنی را نخواهد داشت؟
- ۵۸- ۵۹- ۶۰- معنا و مصادیق نشوز زوجه.
- ۶۱- معنای سوء معاشرت زوجین.
- ۶۲- آیا زوج که خارج از کشور اقامت دارد می تواند الزام زوجه را به تمکین در کشور ایران مطرح نماید؟
- ۶۳- ۶۴- اگر زوجه به آگاه تمکین نماید حق حبس موضوع ماده ۱۰۸۵ قانون مدنی ساقط نمی گردد.
- ۶۵- ماده ۱۱۰۹ قانون مدنی با نظر مشهود فقهاء سازگاری ندارد.
- ۶۶- ۶۷- آیا زوجه ملزم به زندگی در منزل پدر زوج می باشد؟
- ۶۸- ۶۹- معنا و مصادیق ریاست خانوادگی از ناحیه زوج.
- ۷۰- اگر زوجه جهت معالجه خارج از منزل مشترک سکونت نماید ناشزه محسوب نمی شود.
- ۷۱- اگر قصد و نیت زوجه از اعمال حق حبس دریافت مهریه نباشد حق مطالبه نفقه را نخواهد داشت.
- ۷۲- اصل بر تمکین زوجه است مگر خلاف آن ثابت گردد.
- ۷۳- ۷۴- ۷۵- آیا زوجه به بهانه عدم دریافت نفقه می تواند نسبت به زوج تمکین ننماید؟
- ۷۶- ۷۷- ۷۸- ۱۰۸- نحوه اجازه استقراض از دادگاه جهت پرداخت نفقه.
- ۷۹- بررسی مواد ۱۴۲ و ۱۴۷ قانون امور حبسی.
- ۸۰- ۸۱- ۸۲- تفویض اختیار تعیین مسکن به زوجه
- ۸۳- ۸۴- ۸۵- مسائل مربوط به اشتغال زوجه

- ۸۶- اگر در دعوی نفقه زوجه ادعای خوف یا ضرر مالی یا جانی یا شرافتی مطرح نماید دادگاه به هر دو موضوع توأمان رسیدگی می‌نماید.
- ۸۷- دادگاه می‌تواند اعتراض به نظر کارشناس نفقه که به‌طور کلی و عدم ذکر دلائل عنوان شده باشد را رد نماید.
- ۸۸- موضوع اخذ توضیح طبق ماده ۹۵ قانون آئین دادرسی مدنی باید دقیقاً در اخطاریه مرقوم گردد.
- ۸۹- در صورتیکه زوج توانایی پرداخت نفقه زوجه را نداشته باشد واجب است قرض نماید.
- ۹۰- آیا ورشکسته ملزم به پرداخت نفقه زوجه می‌باشد؟

بخش دوم- نفقه اقارب ۳۷-۴۹

- ۹۱- تعریف و ماهیت نفقه اقارب
- ۹۲- مخارج و هزینه تحصیل فرزند دانشجو آیا جزء نفقه می‌باشد؟
- ۹۳- آیا پدر ملزم است برای فرزند خود مسکن مستقل و مجزا تهیه نماید؟
- ۹۴- اگر زوجه مطلقه، نفقه فرزندان را پرداخت نموده باشد آیا حق مطالبه نفقه‌های پرداختی را از پدر خواهد داشت؟
- ۹۵- آیا مخارج عروسی دختر و پسر جزء نفقه است؟
- ۹۶- ۹۷- ۹۸- شرط استحقاق نفقه اقارب صرفاً فقر و عجز از کسب و کار است.
- ۹۹- اگر حضانت طفل با مادر باشد پرداخت هزینه مسکن بر عهده‌ی پدر می‌باشد.
- ۱۰۰- فرزندان تا چند سالگی حق دریافت نفقه خواهند داشت؟
- ۱۰۱- ۱۰۲- معنای شغل در ماده ۱۱۹۷ قانون مدنی
- ۱۰۳- معنای تمکن مالی در ماده ۱۱۹۷ قانون مدنی
- ۱۰۴- اگر فردی در فقر خود مقصر باشد حق مطالبه نفقه خواهد داشت؟
- ۱۰۵- معنای اقارب در ماده ۱۲۰۴ قانون مدنی
- ۱۰۶- تعهد پرداخت نفقه توسط اشخاص ثالث.
- ۱۰۷- پرداخت هزینه تحصیل به عنوان نفقه.

۱۰۸- نحوه استقراض نفقه

۱۰۹- اگر منفق نتواند نفقه تمامی خویشاوندان واجب‌النفقة را پرداخت نماید نفقه به‌طور مساوی بین آنها تقسیم می‌شود.

۱۱۰- ۱۱۱- ۱۱۲- نفقه‌ای که به مطلقه بائنه در ایام حمل پرداخت می‌شود متعلق به مادر است.

۱۱۳- ناشزه حامله تا زمان وضع حمل حق نفقه را دارد.

۱۱۴- نفقه طفل زنا زاده

۱۱۵- نفقه فرزند خواندگان و فرزند حاصل از تلقیح مصنوعی.

۱۱۶- اگر پدر و مادر با قرض گرفتن رفع احتیاج نمایند آیا فرزند ملزم به پرداخت دین آنها خواهد بود؟

۱۱۷- اگر فردی با اخذ وام بتواند گذران زندگی نماید آیا حق مطالبه نفقه را خواهد داشت؟

بخش سوم- مسائل پیرامون طرح دعاوی حقوقی یا کیفری نفقه .. ۶۰-۵۱

۱۱۸- ۱۱۹- ۱۲۰- آیا مادر برای طفل تحت حضانت خود می‌تواند خصوص نفقه اقامه دعوی نماید؟

۱۲۱- طرح دعاوی حقوقی یا کیفری نفقه از ناحیه صغیر ممیز.

۱۲۲- ۱۲۳- ۱۲۴- اقامه دعوی ترک انفاق از ناحیه محجور علیه ولی قهری یا قیم.

۱۲۵- اگر زوجین خصوص مبلغ مشخصی به عنوان نفقه توافق نموده باشند در صورت افزایش تورم اقتصادی زوجه برای مطالبه اختلاف نفقه صرفاً حق اقامه دعوی حقوقی خواهد داشت.

۱۲۶- در دعاوی متعدد ترک انفاق مادام که حکم قطعی صادر نشده باشد به تمام دعاوی توأمان رسیدگی می‌شود.

۱۲۷- ۱۲۸- چون ترک انفاق از جرائم مستمر است محل وقوع آن محل اقامت زوج می‌باشد.

۱۲۹- در دعوی ترک انفاق به ادعای عدم تمکین زوجه یا عدم استطاعت مالی زوج توأمان رسیدگی می‌شود.

۱۳۰- ۱۳۱- ۱۳۲- ۱۳۳- اگر زوجه به علت خوف جانی یا مالی یا حیثیتی تمکین

ننماید آیا حق اقامه دعوی کیفری خواهد داشت؟

۱۳۴- ۱۳۵- ۱۳۶- اگر پس از تحقق جرم ترک انفاق یا وقوع طلاق، زوج نفقه را

پرداخت نماید تأثیری نداشته و صرفاً با رضایت زوجه پرونده مختومه می‌گردد.

۱۳۷- ۱۳۸- عدم پرداخت نفقه طفل حاصل از رابطه نامشروع، جرم محسوب

می‌گردد.

۱۳۹- اگر زوج نفقه زوجه و فرزندان که در یک منزل زندگی می‌نمایند را پرداخت

ننماید، یک جرم محسوب شده و شامل تعدد جرم نخواهد بود.

۱۴۰- ۱۴۱- در صورتیکه در ازدواج موقت شرط پرداخت نفقه شده باشد زوجه

جهت مطالبه نفقه صرفاً حق اقامه دعوی حقوقی خواهد داشت.

۱۴۲- اگر زوجه در هنگام طلاق تعهد نماید که کلیه مخارج فرزندان را پرداخت

کند، باز رفع تکلیف از پدر نمی‌شود و امتناع پدر از پرداخت نفقه جرم تلقی

می‌گردد.

۱۴۳- ۱۴۴- در صورتیکه زوج نفقه حمل را پرداخت نکند نامبرده قابل تعقیب

کیفری خواهد بود.

۱۴۵- ملاک در جرم ترک انفاق عدم پرداخت نفقه یک روز زوج می‌باشد.

۱۴۶- جرم ترک انفاق از جرائم قابل گذشت می‌باشد.

۱۴۷- اگر زوجه از حق حبس استفاده نموده و تمکین نکند حق شکایت ترک

انفاق را نداشته و صرفاً باید اقامه دعوی حقوقی نماید.

۱۴۸- اگر زوجه از حق حبس استفاده کند و تمکین ننماید آیا حق شکایت ترک

انفاق خواهد داشت؟